

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

100101

181(G)

(May, 2021)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 54 પ્રશ્નો છે.
- 2) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે જ જવાબ લખવા.
- 3) પ્રશ્નની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 4) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.

વિભાગ - A

- નીચે આપેલા 1 થી 15 સુધીના હેતુલક્ષી પ્રશ્નો છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.

[15]

- 1) વાહન ને એક અંતર આગળ ખસેડે છે.
(A) અંતરપટ્ટી (B) કોઠાપટ્ટી
(C) પ્રત્યંતરકળ (D) પંક્તિ અંતર નિયામક
- 2) અધ:રેખાની નિશાની કઈ હારમાં આવેલી છે ?
(A) પહેલી (B) બીજી
(C) ત્રીજી (D) ચોથી
- 3) ગુજરાતી મુદ્રાયંત્રમાં કેટલી કળ આવેલી હોય છે ?
(A) 42 (B) 84
(C) 46 (D) 92
- 4) કચેરી ના કામકાજ નું મુદ્રાલેખન કેટલા અંતર માં કરવામાં આવે છે ?
(A) એક (B) બે
(C) ત્રણ (D) ચાર
- 5) કોઠા પત્રકો છાપવા અટક સ્થાનો નક્કી કરવા કઈ કળ વપરાય છે ?
(A) હાંસિયા મુક્તિ કળ (B) કોઠા નિર્ણાયક કળ
(C) કોઠા મુક્તિ કળ (D) કળમોચક

- 6) બે લીટીઓ વચ્ચે યોગ્ય અંતર રાખવા માટે કઈ કળ ઉપયોગી છે ?
 (A) કળ મોચક (B) હાંસિયા નિયમન કળ
 (C) અંતરપટ્ટી (D) પંક્તિ અંતર નિયામક
- 7) અલ્પવિરામ પછી કેટલા અંતર જગ્યા છોડવામાં આવે છે ?
 (A) ચાર (B) બે
 (C) ત્રણ (D) એક
- 8) મુદ્રાલેખક ના મેજ ની ઊંચાઈ કેટલી હોવી જોઈએ ?
 (A) 28" (B) 18"
 (C) 26" (D) 16"
- 9) ફકરાની પહેલી લીટી શરૂ કરતાં કેટલા અંતર જગ્યા છોડવી જોઈએ ?
 (A) પાંચ (B) દશ
 (C) છ (D) ચાર
- 10) સ્ટેન્સિલ પેપર ક્યાં સુધી કાપવું સલાહ ભર્યું છે ?
 (A) 60 (B) 70
 (C) 80 (D) 50
- 11) સ્ટેન્સિલ પર થયેલ ભૂલ સુધારી શકે છે ?
 (A) કરેક્ટીંગ ફ્લ્યુડ (B) કેરોસીન
 (C) સ્પિરિટ (D) પેટ્રોલ
- 12) ફુલસ્કેપ કાગળ નું માપ જણાવો.
 (A) 10" × 8" (B) 13" × 8½"
 (C) 8" × 5" (D) 11" × 8½"
- 13) પત્રમાં મેળવનાર નું સરનામું કઈ બાજુએ લખાય છે ?
 (A) ઉપરની બાજુ (B) ડાબી બાજુ
 (C) નીચેની બાજુ (D) જમણી બાજુ
- 14) પાંચ નકલ કાઢવા માટે કેટલા કાર્બન કાગળની જરૂર પડે ?
 (A) 4 (B) 3
 (C) 5 (D) 7
- 15) પરબિડિયા પર નું સરનામું મોટું હોય તો કેટલા અંતર માં છાપવું જોઈએ ?
 (A) એક (B) બે
 (C) ત્રણ (D) ચાર

વિભાગ - B

- નીચે આપેલા 16 થી 30 પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો. દરેક પ્રશ્નના 1 ગુણ છે. [15]
- 16) મુદ્રાયંત્ર ના શોધક નું નામ જણાવો.
 - 17) હાંસિયા મુક્તિ કળ દબાવવાથી શું થાય છે ?
 - 18) દરેક કળ માં કેટલી સંજ્ઞાઓ આવેલી હોય છે ?
 - 19) કાગળ ને પવન થી ઊડતો અટકાવવા શા નું દબાણ આપશો ?
 - 20) કળસ્પર્શ પધ્ધતિ કોને કહેવાય ?
 - 21) વાહન ને જમણી બાજુ એ ખસેડવા કઈ કળનો ઉપયોગ થાય છે ?
 - 22) એક પંક્તિ અંતર એટલે શું ?
 - 23) મુદ્રા લેખક ની ખુરશી ની ઊંચાઈ જણાવો.
 - 24) 'સ્ટેન્સિલ' કાગળ કેટલા પ્રકાર ના હોય છે ?
 - 25) 'સ્ટેન્સિલ' કાગળ નો ઉપયોગ જણાવો.
 - 26) સહપત્ર કોને કહેવાય ?
 - 27) સરનામું છાપવાની મુખ્ય પધ્ધતિ કઈ કઈ છે ?
 - 28) પત્રમાં મોકલનાર નું સરનામું કઈ બાજુ લખાય છે ?
 - 29) કોઈપણ લખાણની થોડીક નકલો એકી સાથે તૈયાર કરવા શાનો ઉપયોગ કરશો ?
 - 30) ધંધાના રહસ્યો ખુલ્લા પડતા અટકાવવા કયા પરબિડિયા નો ઉપયોગ કરશો ?

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા 31 થી 39 પ્રશ્નોના ત્રણથી ચાર વાક્યમાં જવાબ લખો. (કોઈપણ સાત) દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે. [21]
- 31) અંગ્રેજી મુદ્રાયંત્ર અને ગુજરાતી મુદ્રાયંત્ર નો તફાવત જણાવો.
 - 32) દરેક કળ ઉપર કેટલી સંજ્ઞાઓ આવેલી છે ? કઈ કઈ ? તે કેવી રીતે છાપી શકાય છે ?
 - 33) વાહન ને એક અંતર પાછું ધકેલનાર કળ કરતાં અંતરપટ્ટી કેવી રીતે તદ્દન વ્યસ્ત કાર્ય કરે છે તે સમજાવો.
 - 34) એક તરફ છાપેલા કાગળ ની બીજી બાજુએ છાપવા શું કરશો ?
 - 35) પંક્તિ અંતર ની ગોઠવણી કેવી રીતે કરશો ?
 - 36) 'બારીવાળા પરબિડિયા' વિષે લખો.

- 37) 'તાજકલમ' વિષે લખો.
 38) 'સ્ટેન્સિલ' કાગળ વિષે લખો.
 39) મુદ્રાયંત્રમાં ચપરડકા પોતાની કાર્યવાહી કેવી રીતે કરે છે ? તે સમજાવો.

વિભાગ - D

- નીચે આપેલા 40 થી 47 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો. (કોઈપણ છ) દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે.

[24]

- 40) અધ:રેખા અને સાંધણ રેખા બંને એક નથી. શા માટે ?
 41) 'પ્રત્યંતર કળ' વિષે લખો.
 42) 'કળસ્પર્શ' પદ્ધતિ ના લાભ જણાવો.
 43) 'પંક્તિ અંતર નિયામક' વિષે લખો.
 44) 'સ્ટેન્સિલ' કાગળ કાપતાં પૂર્વે મુદ્રાલેખકે કઈ કઈ તૈયારીઓ કરવી પડે છે ?
 45) પત્ર વ્યવહાર ના પ્રકાર જણાવી સવિસ્તૃત સમજૂતી આપો.
 46) કાર્બન કાગળ ગોઠવવાની રીત જણાવો.
 47) મુદ્રાલેખન ને આકર્ષક બનાવવાના સૂચનો જણાવો.

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા 48 થી 54 પ્રશ્નોનાં મુદ્દાસર જવાબ લખો. (કોઈપણ પાંચ) દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.

[25]

- 48) મુદ્રાયંત્રના વિવિધ પ્રકાર સવિસ્તૃત સમજાવો.
 49) દર્શકકળો કઈ કઈ છે ? તે શા માટે અગત્યની ગણાય છે ? તેની તાલીમ કેવી રીતે લેવી જોઈએ ?
 50) વાહન ના મુખ્ય ભાગો જણાવી કોઈપણ બે ભાગ વિષે લખો.
 51) 'કાગળદાબ ગરગડીઓ સાથે' રચના અને કાર્ય જણાવો.
 52) 'કાગળ નું મધ્યસ્થાન' નક્કી કરવાની રીતો ઉદાહરણ સહ સમજાવો.
 53) પરબિડિયાં ઉપર સરનામું છાપતાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.
 54) મુદ્રાયંત્રના લાભ જણાવો.

